

özerklik talebi demokratik ve haklı bir temele dayanmaktadır

Kürtler bugün, demokratik özerkliğin, Kürt sorununun çözümü için yeterli olduğunu ifade ediyorlar. Bir merkeze bağlı olmakla beraber, kendi öz yönetim aygıtlarına sahip olmanın aynı ülkede yaşamak için yeterli bir siyasal form olduğunu kabul ediyorlar. Ayrılma hakkını kullanmak istemiyorlar ve şanslarını her şeye rağmen birlikte yaşamaktan yana kullanmak istiyorlar.

RIDVAN TURAN

Aslında birlik sorununa ilişkin yazacaktım.

Ama son günlerde başlayan özerklik tartışmaları nedeniyle, birlik sorununa ilişkin yazımı ertelemeye karar verdim.

Özerklik meselesine ilişkin Osman Baydemir'in Dersim'de yaptığı analiz ve ardından DTK'nın yaptığı belirleme gündeme bomba gibi düştü.

Hükümetin meseleye yaklaşımındaki ciddiyeti, Cemil Çiçek'in yaptığı "organları yer değiştirmiş adam" benzetmesiyle görmüş olduk.

Ardından gazete köşelerinde ve haber programlarında bir özerklik tartışması başladı.

Ne yazık ki değerlendirmelerin büyük kısmı da ancak hükümetin yaklaşımları kadar ciddi.

Mesele güvenlik eksenli tartışılıyor.

Özerklik gibi bir politik gündem, "terör", "terör örgütü", "çatışma", "savaş" kavramlarıyla birlikte ele alınarak tartışılmaya çalışılıyor.

"Özerklik ilan edilse bizden kaç kişi gider, onlardan kaç kişi gider" sığılığı, zihinlerin geri planındaki politika üretim zeminini oluşturuyor.

Demokratik özerklik, bir proje olarak tartışılmıyor. Siyaseten ne getirir, toplumsal ve siyasal sorunların çözümüne ne türden bir katkısı olur, konuşulmuyor.

Ne yazık ki çatışmalı ortam, tartışmanın bu biçimde devamına zemin oluşturuyor.

Kürtler bugün Kürt sorununun çözümü için demokratik özerkliği bir olmazsa olmaz olarak görüyorlar. Bu projeyi tartışma zeminine sunmak istiyorlar. Ancak tartışma bir türlü yerli yerine oturmuyor ve heba olup gidiyor.

Ben ulusal sorunun çözümünde "en garantili" yolun ayrılma ve bağımsız devlet kurma yolu olduğunu düşünenlerdenim. Tabiatıyla bugün Kürt sorununun çözümü için de en kesin yol Kürtlerin Türkiye'den ayrılarak ayrı bir devlet kurmalarıdır. Özerkliğin, tarihsel ezilmişliklerinin çözümüne yeterli ölçüde katkı sunmayacağı kanısındayım. Meselenin bence teorik izahı budur.

Fakat elbette benim ne dediğim değil, onların ne istediği önemli. Ezen ulusun sosyalisti olarak benim bu tutumum, olsa olsa onların tarihsel ezilmişliği nezdinde demokratik bir güven oluşturmaya yarar. Eşit ilişki kurmamızın politik zeminini hazırlar.

Ötesi onlara kalmıştır.

Kürtler bugün, demokratik özerkliğin, Kürt sorununun çözümü için yeterli olduğunu ifade ediyorlar. Bir merkeze bağlı olmakla beraber, kendi öz yönetim aygıtlarına sahip olmanın aynı ülkede yaşamak için yeterli bir siyasal form olduğunu kabul ediyorlar. Ayrılma hakkını kullanmak istemiyorlar ve şanslarını her şeye rağmen birlikte yaşamaktan yana kullanmak istiyorlar.

İçinde gazetecilerin, siyasetçilerin olduğu geniş bir koro "bu talepler kabul edilemez ve üniter devletten vaz geçilemez" diye tempo tutmuş durumdadır.

Ortada ciddi bir sağırlar diyalogu var. Üniter devlet Kürt sorunundaki tarihsel inkarcılığın yalancı şahidi olarak tutuluyor. Üniterlik, her türlü farklılığın aynı kalıba döküldüğü, son derece merkezi ve otoriter bir devlet çağrışımıyla kullanılıyor.

Ama bir üniter devlet olan İngiltere'de İskoçya, Kuzey İrlanda ve Galler'in kendi parlamenterlerinin olduğu unutuluyor.

Yine bir üniter devlet olan Fransa anayasasının Fransa içindeki farklılıkları anayasal güvence altına aldığı, bu farklılıkların kendilerini yönetmelerine olanak sağladığı unutuluyor. Fransa'da hepsi anayasal güvence altına alınmış 16 dil konuşuluyor. Altı yerel dilde eğitim ve öğretim yapılabiliyor.

Yine bir üniter devlet olan İspanya anayasası, sınırları içinde yaşayan farklı milliyetlerin özerkliğini garanti altına alıyor.

Hiçbiri farklı milliyetlere özerklik verdi diye parçalanıp dağılmıyor.

Kanımca Kürtlerin özerklik talebi başından sonuna kadar demokratik ve haklı bir temele dayanmakta.

Bu temel, bölünmekten korkanlar için de aslında bir garanti içermekte. Zira bu çağda farklı kültürleri ve ulusları tektipleştirmeye kalkıp, zorla birarada tutmaya zorlarsanız sonuç parçalanma olacak. Ki zaten yaşanan travmalar da bu zemini hızla hazırlamakta. Devletin, Kürtler bir başka arayışa girişmeden yapması gereken şey demokratik özerklik talebine olumlu cevap vermek olacak.

Mitterrand zamanında Fransa için şöyle bir değerlendirme yapmıştı: "Fransa'nın kurulabilmesi için geçmişte güçlü ve merkezîyetçi bir iktidara gereksinim duyulmuştur, bugün ise dağılmaması için siyasi iktidarın ağırlıklı olarak yerel yönetimlere bırakılması zorunlu hale gelmiştir."

Ne dersiniz, kısa ve özlü bir biçimde Türkiye'deki durumu izah etmiyor mu?

